

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: P. I. P., zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem v Plzni, Františkánská 7, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 3. 2005, čj. OAM-173/LE-B01-B02-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 5. 2005, čj. 60 Az 35/2005 – 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2. 3. 2005, čj. OAM-173/LE-B01-B02-2005. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a na podkladě dostatečně zjištěného stavu věci.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Jde-li o důvod dle § 103 odst. 1 písm. a), uvádí, že soud stejně jako i žalovaný nesprávně posoudili právní otázku, zda je možno na případ žalobce vztáhnout ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Nedomnívá se, že jeho žádost byla podána nedůvodně, neboť se ve své domovské zemi dostal do potíží, když byl pronásledován vymahači fiktivních dluhů. Vymahači využili osob ze zločineckých struktur a stěžovatel byl ohrožen na zdraví i na životě. U státních orgánů si nemohl zajistit ochranu, neboť i ty jsou součástí zločineckých struktur a nezbylo mu než opustit svou domovskou zemi a požádat o azyl. V jeho případě je dán důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur. K tomu poukázal na čl. 65 metodické příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka. Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) spatřuje v tom, že žalovaný nedostatečně provedl dokazování, nezjistil tak dostatečně skutkový stav věci a nemohl tedy spravedlivě rozhodnout, neboť zcela nerespektoval situaci stěžovatele. Další vadu spatřuje v tom, že krajský soud nepřezkoumal, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo vadou z hlediska dodržení procesních předpisů. Žalovaný jednak provedl nedostatečným způsobem dokazování, jednak jeho rozhodnutí neodpovídá ustanovení § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, protože odůvodnění jeho rozhodnutí je nedostatečné. Stížnostní důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) stěžovatel spatřuje v nedostatečném vypořádání se s tvrzením žalovaného o neexistenci překážek vycestování krajským soudem. Krajský soud zcela přehlíží situaci stěžovatele, pro nějž není návrat na Ukrajinu bezpečný, a to vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie. Návratem na Ukrajinu mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení. Zjistí-li se, že v České republice žádal o azyl, bude vystaven administrativní šikaně ze strany milice a jiných státních orgánů, proto poukazuje na Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv za rok 2003. S ohledem na uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a dále požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti. .

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 16. 6. 2005 uvedl, že nepovažuje stěžovatelovu kasační stížnost za důvodnou, neboť jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí krajského soudu jsou vydána v souladu s právními předpisy. Odkazuje na správní spis, zejména vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení. Stěžovateli byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. k), neboť ji stěžovatel podal s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, ačkoli o azyl mohl požádat již dříve. Žalovaný poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. 4 Azs 195/2004 s tím, že se stěžovatel nemůže nyní dovolávat posouzení azylových důvodů podle § 12 a § 14 zákona o azylu, neboť o těchto důvodech nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto. Dále podotýká, že příručka k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka vydaná

Vysokým komisařem pro uprchlíky v lednu 1992 v Ženevě není pro správní orgán závazná, navíc dle žalovaného stěžovatel nenaplňuje důvody v příručce uvedené, neboť neuvedl žádné důvody spadající pod jím zmiňovaný čl. 65 uvedené příručky. K námitkám stěžovatele vztahujícím se k nevztažení překážek vycestování, uvádí, že překážky vycestování se v souladu s ustanovením § 28 zákona o azylu posuzují v případě neudělení nebo odnětí azylu. Z uvedených důvodů žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud stěžovatelovu kasační stížnost zamítl a nepřiznával jí ani odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Ze správního spisu žalovaného bylo zjištěno, že pohovor k žádosti o udělení azylu se konal dne 28. 2. 2005 v Zařízení pro zajištění cizinců B.. Z protokolu o pohovoru vyplývá, že stěžovatel Ukrajinu opustil z důvodů problémů se svým věřitelem, jenž na něm vymáhal splacení dluhu. Byl několikrát zbit. O přestěhování na jiné místo Ukrajiny neuvažoval, protože na Ukrajině žít nechce zejména proto, že tam nemá práci a nelíbí se mu tam. Se svými problémy se pro pomoc nikam neobrátil. Do České republiky přicestoval s turistickým vízem na 30 dní, když už dříve, v roce 2003, zde pobýval dva měsíce kvůli výdělků peněz. Po uplynutí 30 denního víza zde pobýval nelegálně, žil a pracoval v Praze. O azyl požádal poté, co byl zadržen a bylo zahájeno správní řízení ve věci udělení správního vyhoštění (sdělení o zahájení správního řízení ze dne 17. 2. 2005, čj. SCPP-444/PH-OPK3-SV-2005), přestože uvedl, že v podání žádosti o azyl mu nic nebránilo, o této možnosti věděl, přesto tak neučinil, neboť kvůli práci na to neměl čas.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že z jeho judikatury vyplývá, že byla-li žádost o azyl podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, případně i za situace, kdy bylo toto správní řízení zahájeno, a tato žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, v tehdy účinném znění, nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu.¹ V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že s ohledem na skutečnosti uvedené stěžovatelem v protokolu o pohovoru, žalovaný správně aplikoval ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) a posoudil jeho žádost jako zjevně nedůvodnou. Vzhledem k tomu již bylo nadbytečné posuzovat, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 a § 14 a hodnotit překážky vycestování podle § 91 citovaného zákona, neboť aplikace uvedených ustanovení se váže na § 12 zákona o azylu, který vzhledem ke zjevné neopodstatněnosti žádosti stěžovatele o azyl nebyl použit. Na základě této úvahy Nejvyšší správní soud pokládá, a to v souladu se závěrem krajského soudu, zjištění skutkového stavu věci žalovaným za dostatečná a úplná a pro úplnost uvádí, že stěžovatelovy námitky vztahující se k důvodům pro udělení azylu, tedy k otázce pronásledování a příslušnosti k určité sociální skupině, nejsou důvodné, neboť vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nebyly a ani být nemohly předmětem posuzování ve správním řízení. Pokud jde o samotný pohovor, Nejvyšší správní soud dodává, že z jeho obsahu vyplývá, že stěžovatel byl řádně poučen a celý pohovor se konal v jazyce ruském za účasti tlumočnicka, probíhal tedy způsobem konformním s právními předpisy a procesními právy stěžovatele, stejně jako celé správní řízení. Nejvyšší správní soud shledává odůvodnění rozhodnutí žalovaného i krajského soudu dostatečnými a přiléhavými.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu

¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, sp. zn. 4 Azs 300/2004, dostupný na www.nssoud.cz